

Državni izpitni center

M 1 2 1 2 7 1 1 3

SPOMLADANSKI IZPITNI ROK

Osnovna in višja raven
LATINŠČINA

NAVODILA ZA OCENJEVANJE

Ponedeljek, 18. junij 2012

SPLOŠNA MATURA

IZPITNA POLA 1**Prevod****OR in VR**

Pravilnost, ustreznost in kakovost prevoda se ocenjuje po teh merilih:

Točke	Merila	Dodatna navodila
50	Obvladovanje latinskega jezika na morfološki, sintaktični in leksikalni ravni	Uporabimo negativno točkovno metodo (ugotavljamo napake, jih točkujemo in odštevamo od največjega možnega števila točk). Odbijemo 1 točko za vsako morfološko napako, sintaktične napake pa ocenimo kot skup morfoloških napak. Število napak bo torej enako številu napačno prevedenih oziroma neprevedenih besed. Leksikalna napaka odbije 1 točko. Z odbitkom 1 točke ocenimo uporabo neustrezne besede oziroma neprevedeno besedo.
5	Obvladovanje slovenskega jezika (pravopis, oblikoslovje in skladnja)	Uporabimo negativno točkovno metodo (ugotavljamo napake, jih točkujemo in odštevamo od največjega možnega števila točk). Napake v oblikoslovju in skladnji točkujemo kakor latinske morfološke napake (po 1 točko).
5	Slog	Uporabimo pozitivno metodo (dodelitev točk od 0 do 5). Po slogovnem merilu s točkami od 0 do 5 ocenimo celoto jezikovnih značilnosti prevoda: vsebinsko, slovnično in pravopisno pravilnost, stavčno zgradbo, ustreznost (natančnost in jasnost) besedišča in naravnost izražanja.

Končna ocenitev prevoda je seštevek točk, doseženih po posameznih merilih.

Rešitev prevoda

OR

Modrecu se poda revščina

Če kdo dvomi o Diogenovi sreči, lahko podvomi tudi o sreči nesmrtnih bogov. Mar bogovi, ki nimajo ne zemljišč ne vrtov ne bogatih posestev ne velikih obresti, živijo premalo srečno? Poglej svet, moj Lucilij: bogove boš videl gole, vse dajejo, a nič nimajo. Imaš Diogena, ki se je odrekel vsemu bogastvu, za revnega ali za podobnega nesmrtnim bogovom? Imaš za srečnega človeka, ki ga ni sram, da je bogatejši od Krojza? Modrecu se poda revščina. O srečni Diogen! Nekoč mu je ušel edini suženj Manes in Diogen ni poskrbel, da bi ga pripeljal nazaj. »Sramotno je,« je rekel, »da suženj lahko živi brez Diogena, Diogen pa ne more (ne bi mogel) brez sužnja.« Zdi se mi, da je hotel reči: »Opravi svoje delo, Sreča! Nič tvojega ni pri Diogenu: ušel mi je suženj, a za to mi ni mar, zdaj sem se osvobodil tudi sužnja.«

VR

Modrecu se poda revščina

Tisti, ki dvomijo o Diogenovi sreči, ti isti naj podvomijo tudi o sreči nesmrtnih bogov! Mar bogovi, ki nimajo ne zemljišč ne vrtov ne posestev, bogatih zaradi tujega dela, ne velikih obresti, živijo premalo srečno? Ali te ni sram strmeti nad bogastvom? Poglej svet, moj Lucilij: bogove boš videl gole, vse dajejo, a nič nimajo. Imaš Diogena, ki se je odrekel vsemu bogastvu, za revnega ali za podobnega nesmrtnim bogovom? Imaš za srečnega človeka, ki ga ni sram biti bogatejši od Krojza? Modrecu se poda revščina. O srečni Diogen! Nekoč mu je ušel edini suženj Manes in Diogen ni poskrbel, da bi ga pripeljal nazaj. »Sramotno je,« je rekel, »da suženj lahko živi brez Diogena, Diogen pa ne more (ne bi mogel) brez sužnja.« Zdi se mi, da je hotel reči: »Opravi svoje delo, Sreča! Zdaj ni nič tvojega pri Diogenu: ušel mi je suženj, a za to mi ni mar, zdaj sem se osvobodil tudi sužnja.«

Skupno število točk izpitne pole 1 OR/VR: 60

IZPITNA POLA 2

A) Jezik

Splošna pravila za točkovanje

Delež tega dela izpitne pole v končni oceni splošne mature je na obeh ravneh 20 %.

Posamezne naloge jezikovne enote so ocenjene z določenim številom točk, ki opredeljujejo zahtevnostna razmerja med nalogami, ne pa števila pravilnih rešitev. Pogosto je namreč napak lahko več od možnih točk.

Pri ocenjevanju nekaterih nalog je uporabljena negativna metoda, pri nekaterih pa pozitivna.

Pri negativni metodi točkovanja ugotavljamo napake, jih točkujemo in odštevamo od skupnega števila možnih točk za vsako nalogo. Število doseženih točk pri posamezni nalogi je torej razlika med možnim številom točk in številom točk, s katerimi smo ovrednotili napake. Negativnih točk ni, to pa pomeni, da je neka naloga ocenjena z 0 točkami, kadar je napak toliko ali več, kolikor je možnih točk.

Positivna metoda točkovanja pomeni, da seštevamo točke, s katerimi smo ocenili odgovor na podlagi opredeljenih meril.

Obvladovanje oblikoslovja in skladnje

Merila	Dodatna navodila
Pravopisna napaka	Štiri pravopisne napake (v rabi geminat, črk i/j in c/k ter velike začetnice, nedoslednosti v prepisovanju itd.) odbijejo 1 točko. Odbitki točk za te napake se seštevajo iz naloge v nalogo; pri četrti napaki se za nalogo, v kateri je napaka, odbije 1 točka. Postopek se ponavlja.
Morfološka napaka	Zaradi morfološke napake, ki je posledica izbire napačnega oblikoslovnega vzorca, se odbije 1 točka. V to skupino sodi večina morfoloških napak: izbira napačnega sklona ali števila pri substantivu, sklanjanje po napačnem vzorcu (zamenjava deklinacij), odločitev za napačen spol v rabi adjektiva, izbira nepravilnega časa, osebe, števila, naklona in načina v glagolski obliki ter spreganje po napačnem vzorcu (zamenjava konjugacij). Morfološke napake pri isti besedi se ne seštevajo: ena ali več morfoloških napak pri isti besedi prinese odbitek 1 točke. Če se ista napaka ponovi v več delih sintagme oziroma v kongruentnih stavčnih členih, se prav tako odbije le 1 točka (npr. napačni sklon ali število pri substantivu kot jedru sintagme in pri adjektivu, ki je njegov ujemalni prilastek; singular namesto plurala – ali narobe – v subjektu in predikatu itd.). Zaradi morfološke napake, ki dokazuje nepoznavanje oblikoslovnih vzorcev, se odbijeta 2 točki. Odbijeta se za tvorjenje oblik, ki jih v latinščini sploh ni ("spreganje adjektiva", tvorjenje pasiva časov perfektive osnove s končnicami -r, -ris, -tur itd.).
Sintaktična napaka	Zaradi sintaktične napake se odbije toliko točk, kolikor morfoloških napak je narejenih v neki sintaktični konstrukciji.

B) Književnost

Splošna pravila za točkovanje

Naloge, ki preverjajo temeljno znanje o zgodovini rimske in latinske književnosti, in to o posameznih obdobjih, zvrsteh, avtorjih in njihovih delih, ter poznavanje civilizacijskih značilnosti rimske antike, so zaprtega in polodprtega tipa. Odgovori se ocenjujejo v skladu z navodili Državne predmetne komisije za splošno maturo (v nadaljnjem besedilu DPK SM) za latinščino (glej primere nalog v poglavju 5.3.1):

- pri nalogah zaprtega tipa (1. naloga) se vsak pravilen odgovor oceni z 1 točko,
- pri nalogah polodprtega tipa se uporabi negativna ali pozitivna metoda.

Pri negativni metodi se napake odštevajo od skupnega števila točk za posamezno nalogo po teh merilih:

Točke	Merila
Vse točke	Pravilna, kakovostna in celovita rešitev
Odbitek 1–2 točk	Pravilna, a preprosta in skromna rešitev
Odbitek 1 točke	Vsaka napačna navedba v rešitvi
Odbitek 1 točke	Vsaka manjkajoča navedba v rešitvi

Pri pozitivni metodi točkovanja seštevamo točke, s katerimi smo ocenili odgovor na podlagi opredeljenih meril.

Pozitivna metoda, ki se uporabi pri nalogah odprtega tipa, pomeni, da se odgovori točkujejo in točke seštevajo po teh merilih (pri tem število točk kaže na medsebojna razmerja vrednosti posameznih meril):

Točke	Merila
0–10 do največ 20	Poznavanje snovi oziroma vsebinska ustreznost
0–1	Problemska obravnava snovi
0–1	Logično utemeljevanje in ponazarjanje s primeri
0–1	Zanimivost in izvirnost obravnave
0–1	Zrelost obravnave
0–1	Pomenska povezanost besedila

Rešitve nalog izpitne pole 2

A) Jezik

Naloga	Točke	Odgovor																																																			
1	5	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">Osebnne glagolske oblike</th> <th colspan="3">Neosebne glagolske oblike</th> </tr> <tr> <th rowspan="2">Glagol</th> <th colspan="3">Analiza</th> <th rowspan="2">Glagol</th> <th colspan="3">Analiza</th> </tr> <tr> <th>Os.</th> <th>Št.</th> <th>Nak.</th> <th>Čas</th> <th>Nač.</th> <th>Oblika</th> <th>Čas</th> <th>Način</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>invadit (1. vrst.)</td> <td>3.</td> <td>sg.</td> <td>ind.</td> <td>prez.</td> <td>akt.</td> <td>fervens (3. vrst.)</td> <td>ptcp.</td> <td>prez.</td> <td>akt.</td> </tr> <tr> <td>viveret (3. vrst.)</td> <td>3.</td> <td>sg.</td> <td>konj.</td> <td>impf.</td> <td>akt.</td> <td>excitatus (6. vrst.)</td> <td>ptcp.</td> <td>pf.</td> <td>pas.</td> </tr> <tr> <td>effertur (5. vrst.)</td> <td>3.</td> <td>sg.</td> <td>ind.</td> <td>prez.</td> <td>pas.</td> <td>-</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	Osebnne glagolske oblike		Neosebne glagolske oblike			Glagol	Analiza			Glagol	Analiza			Os.	Št.	Nak.	Čas	Nač.	Oblika	Čas	Način	invadit (1. vrst.)	3.	sg.	ind.	prez.	akt.	fervens (3. vrst.)	ptcp.	prez.	akt.	viveret (3. vrst.)	3.	sg.	konj.	impf.	akt.	excitatus (6. vrst.)	ptcp.	pf.	pas.	effertur (5. vrst.)	3.	sg.	ind.	prez.	pas.	-			
Osebnne glagolske oblike		Neosebne glagolske oblike																																																			
Glagol	Analiza			Glagol	Analiza																																																
	Os.	Št.	Nak.		Čas	Nač.	Oblika	Čas	Način																																												
invadit (1. vrst.)	3.	sg.	ind.	prez.	akt.	fervens (3. vrst.)	ptcp.	prez.	akt.																																												
viveret (3. vrst.)	3.	sg.	konj.	impf.	akt.	excitatus (6. vrst.)	ptcp.	pf.	pas.																																												
effertur (5. vrst.)	3.	sg.	ind.	prez.	pas.	-																																															
Skupaj	5																																																				

Naloga	Točke	Odgovor																							
2	3	<table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Zaimek</th> <th rowspan="2">Vrsta</th> <th colspan="3">Analiza</th> </tr> <tr> <th>Sklon</th> <th>Število</th> <th>Spol</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>eum (1. vrst.)</td> <td>osebni/kazalni zaimek</td> <td>ak.</td> <td>sg.</td> <td>m.</td> </tr> <tr> <td>se (4. vrst.)</td> <td>povratni osebni zaimek</td> <td>ak.</td> <td>sg.</td> <td>m.</td> </tr> <tr> <td>quorum (8. vrst.)</td> <td>oziralni zaimek</td> <td>gen.</td> <td>pl.</td> <td>m.</td> </tr> </tbody> </table>	Zaimek	Vrsta	Analiza			Sklon	Število	Spol	eum (1. vrst.)	osebni/kazalni zaimek	ak.	sg.	m.	se (4. vrst.)	povratni osebni zaimek	ak.	sg.	m.	quorum (8. vrst.)	oziralni zaimek	gen.	pl.	m.
Zaimek	Vrsta	Analiza																							
		Sklon	Število	Spol																					
eum (1. vrst.)	osebni/kazalni zaimek	ak.	sg.	m.																					
se (4. vrst.)	povratni osebni zaimek	ak.	sg.	m.																					
quorum (8. vrst.)	oziralni zaimek	gen.	pl.	m.																					
Skupaj	3																								

Naloga	Točke	Odgovor
3	4	<p>♦ Dominus a servis in fervens pavementum abiectus est.</p>
Skupaj	4	

Naloga	Točke	Odgovor
4.1	1	♦ absolutni ablativ
	2	♦ ko je odprl oči
4.2	1	♦ vezani participij
	2	♦ gospodar, ki je omedlel zaradi vročine
Skupaj	6	

Naloga	Točke	Odgovor	
5.1	4	♦	
		Izpis	Analiza
		Vezna beseda	podredni veznik
		Glagolska oblika	Utemeljitev časa in naklona: konj. impf. za istodobnost za preteklim časom
5.2	4	♦	
		–	prislavnodočilni (časovni/vzročni)
		Izpis	Analiza
		Vezna beseda	podredni veznik
Skupaj	8	Glagolska oblika	Utemeljitev časa in naklona: ind. impf. za istodobnost v preteklosti
		Stavčna funkcija	prislavnodočilni (vzročni)
		–	

Naloga	Točke	Odgovor
6.1	4	♦ Servi pro certo habebant dominum crudelem mortuum esse.
		♦ Dominus iuravit se facinus nefarium servorum severissime puniturum esse.
		♦ Dominus moriens circumstantibus imperavit, ut servos comprehenderent.
Skupaj	9	

B) Književnost

Naloga	Točke	Odgovor
1.1	1	♦ A
1.2	1	♦ B
1.3	1	♦ B
1.4	1	♦ C
1.5	1	♦ C
Skupaj	5	

Naloga	Točke	Odgovor																		
2	10	♦																		
		<table border="1"> <thead> <tr> <th>Delo</th> <th>Avtor</th> <th>Zvrst</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Pisma Luciliju</td> <td>Seneka</td> <td>epistolografija/filozofska proza</td> </tr> <tr> <td>Medeja</td> <td>Seneka</td> <td>tragedija</td> </tr> <tr> <td>Satirikon</td> <td>Petronij</td> <td>roman</td> </tr> <tr> <td>Anali</td> <td>Tacit</td> <td>zgodovinopisje</td> </tr> <tr> <td>Epigrami</td> <td>Marcial</td> <td>epigram</td> </tr> </tbody> </table>	Delo	Avtor	Zvrst	Pisma Luciliju	Seneka	epistolografija/filozofska proza	Medeja	Seneka	tragedija	Satirikon	Petronij	roman	Anali	Tacit	zgodovinopisje	Epigrami	Marcial	epigram
Delo	Avtor	Zvrst																		
Pisma Luciliju	Seneka	epistolografija/filozofska proza																		
Medeja	Seneka	tragedija																		
Satirikon	Petronij	roman																		
Anali	Tacit	zgodovinopisje																		
Epigrami	Marcial	epigram																		
Skupaj	10																			

Naloga	Točke	Odgovor
3	15	♦ Vprašanje je odprtega tipa. Ustreznost odgovorov se ugotavlja na osnovi predpisanega gradiva. Odgovor omogoča dijaku pokazati tudi širše, samostojno pridobljeno znanje oziroma ustvarjalno domišljijo.
Skupaj	15	

Naloga	Točke	Odgovor
4	20	♦ Vprašanje je odprtega tipa. Ustreznost odgovorov se ugotavlja na osnovi predpisanega gradiva. Odgovor omogoča dijaku pokazati tudi širše, samostojno pridobljeno znanje oziroma ustvarjalno domišljijo.
Skupaj	20	

Skupno število točk izpitne pole 2 OR/VR: 35 + 50 = 85